

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่จะต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นเพื่อที่จะต้องมีชีวิตรอด การที่จะต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่มได้อย่างเป็นจำนวนมากนั้น อาจต้องเกิดทั้งความขัดแย้งและสอดคล้องกันในเวลาพบปะสังสรรค์กันทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งลักษณะดังกล่าวจำเป็นต้องมีวิถีทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นหนึ่ง ๆ ย่อมมีเอกลักษณ์เฉพาะ หากท้องถิ่นใดก็ตามได้สูญเสียความเป็นวัฒนธรรมของตนเองก็เปรียบเสมือนการสูญเสียเอกลักษณ์และสภาพ แห่งวิถีชีวิตของตนไปทั้งสังคมและวัฒนธรรมมนุษย์ต่างมีวิวัฒนาการ (evolution) คือการเติบโตเปลี่ยนแปลงจากกลุ่มเล็ก ๆ มาเป็นกลุ่มใหญ่ จากครอบครัวมาเป็นชุมชน หมู่บ้าน เมือง รัฐ และประเทศ ตามลำดับ การจัดระบบความสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากจะทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และก่อให้เกิดวัฒนธรรมสัมพันธ์กันเกิดจารีตประเพณี ระเบียบ กฎเกณฑ์ และพิธีการต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางให้สมาชิกของชุมชนหรือสังคมทั้งปัจจุบันและรุ่นต่อไปได้ถือปฏิบัติ และสั่งสมต่อกันมาจนกลายเป็นภูมิปัญญา หรือวัฒนธรรมของชุมชน หรือสังคมนั้น ๆ

ชุมชนเกิดจากการรวมตัวของผู้คนทั้งในชนบทและในเมือง ในหมู่บ้านและระหว่างหมู่บ้าน อำเภอ จังหวัด ในอาชีพหนึ่งหรือในความสนใจร่วมกันของคนหลายอาชีพจากหลายแห่งหลายพื้นที่การรวมตัวกันดังกล่าวมีทั้งที่เป็นมูลนิธิ เป็นสหกรณ์ สมาคม หรือรูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่ได้จดทะเบียน รวมกันเป็นกลุ่มอาชีพ เป็นชมรม มีกติกาหลักการและกฎเกณฑ์ของการอยู่ร่วมกัน การเสริมสร้างให้ชุมชนมีการรวมตัวอย่างเข้มแข็งมาร่วมคิดร่วมเรียนรู้สู่การปฏิบัติ มีกระบวนการเรียนรู้และการจัดการองค์ความรู้ในรูปแบบที่หลากหลายตาม ภูมิสังคมที่เหมาะสมสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตบนฐานทรัพยากร ภูมิปัญญา และวิถีวัฒนธรรมชุมชน ด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรักความเอื้ออาทร มีความสามัคคี เสียสละ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองและผู้อื่น จึงเป็นการอัญเชิญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันของคนในชุมชน เพื่อมุ่งไปสู่ความสุข ที่เกิดจากความสมดุล ความพอประมาณอย่างมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี สามารถพึ่งตนเองได้

ชุมชนสามารถบริหารจัดการใช้ประโยชน์จากทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่อย่างมีคุณภาพสอดคล้องเชื่อมโยงกับชนบทธรรมนิยมประเพณีและวัฒนธรรมชุมชน เพิ่มพูนความสัมพันธ์อันใกล้ชิดทางสังคมระหว่างผู้คนทั้งภายในและภายนอกชุมชน ทั้งนี้ การรวมตัวกันอย่างเข้มแข็งของคนในชุมชนนอกจากจะสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหายุ่งยากและสลับซับซ้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาความยากจนที่มีความเป็นองค์รวมเกี่ยวพันทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองการปกครอง ซึ่งต้องอาศัยชุมชนที่เข้มแข็งเป็นเสาหลักในการร่วมมือร่วมใจดำเนินการให้หลุดพ้นจากความยากจนตลอดไปแล้ว ยังช่วยให้ชุมชนสามารถพัฒนาอนาคตของชุมชนได้อีกด้วย

วัฒนธรรมจึงถือเป็นทุนทางสังคมที่สำคัญ ที่เสริมสร้างวิถีชีวิตที่ดีงามให้คนในสังคม และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจที่ผ่านมาก่อให้เกิดทุนทางสังคมและทางเศรษฐกิจหลายประการ ซึ่งถือเป็นจุดแข็งของประเทศที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคมไทย ซึ่งถือเป็นโอกาสที่สังคมไทยได้ทบทวนถึงข้อจำกัดและความผิดพลาดจากการพัฒนาที่ผ่านมา ภูมิปัญญาท้องถิ่นถือได้ว่าเป็นการแปรวิกฤติให้เป็นโอกาสและทางเลือกให้กับสังคมไทยในการแก้ปัญหาดังกล่าว จึงมีปรากฏการณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก ภูมิปัญญาเหล่านี้นอกจากแสดงความเป็นไทยเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งแล้วยังเป็นเครื่องชี้ระดับความเจริญของสังคมไทยที่เป็นมาอีกด้วย การพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นถือเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นจะประสบความสำเร็จไม่ได้ ถ้าปราศจากการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางวัฒนธรรม ถือเป็นสินทรัพย์ที่มีการฝังตัวและให้คุณค่าทางวัฒนธรรมนอกเหนือจากมูลค่าทางเศรษฐกิจของทรัพย์สิน ทุนวัฒนธรรมเป็นวัฒนธรรมที่สัมผัสได้ จะทำให้ภูมิปัญญามีคุณค่าในตัวเอง เนื่องจากวัฒนธรรมเปรียบเสมือนห่วงโซ่มูลค่ามหาศาลที่ไม่สามารถวัดมูลค่าได้ ภูมิปัญญาที่ก่อตัวมาจากวัฒนธรรมจึงเป็นทุนทางสังคมที่มีค่ายิ่ง

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลยั่งยืน จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ ทั้งที่เป็นทุนทางสังคม ทุนทางเศรษฐกิจ และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีมากขึ้นและเชื่อมโยงกันเพื่อประโยชน์ในการพัฒนา ทั้งนี้การเสริมสร้างทุนทางสังคมจะเป็นพื้นฐานหลัก โดยต้องเริ่มจากการพัฒนาคุณภาพคนให้เป็นคนที่มีความรู้ คู่คุณธรรม มีจิตสำนึกสาธารณะและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในชุมชนและระหว่างชุมชน ตลอดจนเป็นพลังของการพัฒนาประเทศ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญต่อชุมชนที่จะต้องมีการสืบทอดองค์ความรู้ในท้องถิ่นจากคนรุ่นหนึ่งในชุมชน บ้าน และสถาบันครอบครัว เพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้ต่าง ๆ นอกจากนี้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถพัฒนาเป็นอาชีพในการดำรงชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงนับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนและพัฒนาอาชีพ และเป็นการ

อนุรักษ์สิ่งที่ดีงาม รวมถึงถือเป็นการฟื้นฟูสิ่งที่ดีงามไว้ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน เช่นการทอผ้า และหัตถกรรมจักสาน

จากสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเปลี่ยนจากสังคมเก่า ซึ่งเป็นแบบเรียบง่ายมาสู่สังคมสมัยใหม่มีโครงสร้างสลับซับซ้อนและมีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วควบคู่ไป การการเพิ่มขึ้นของปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เช่น ปัญหาการกระจายรายได้ไม่เท่าเทียมกัน ปัญหาสังคมขาดระเบียบวินัย ปัญหาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมและปัญหาของวัฒนธรรมที่ถูกทำลาย เมื่อเกิดภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองได้ สามารถเพิ่มความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ภูมิปัญญาของคนไทยที่สามารถเสริมความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ภูมิปัญญาของคนไทยที่สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนเพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศนั้นมีอยู่ทั่วไป ในชุมชนและท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งแต่ละที่มีความแตกต่างกันไปแล้วแต่การสืบทอดกันมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงถือเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินนโยบายของรัฐบาล ในปี พ.ศ. 2544 รัฐบาลในช่วงเวลานั้นได้มีการกำหนดโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product - OTOP) เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนให้สามารถยกระดับความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น ด้วยการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเองสอดคล้องกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมแต่ละท้องถิ่น และหนึ่งในปัจจัยสี่ที่นับได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ นอกเหนือจากอาหาร ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรคคือเครื่องนุ่งห่มในสังคมเกษตรกรรม ทุกครัวเรือนจะทอผ้าใช้เองในครอบครัว ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้หญิง กรรมวิธีการทอผ้ามีการถ่ายทอดสังคมเป็นภูมิปัญญาและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและที่น่าสังเกตคือกลุ่มชนที่มีความสามารถพิเศษในการทอผ้าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชุมชนเชื้อสายลาวที่อพยพเข้ามาในประเทศไทย

การทอผ้านั้นถือเป็นภูมิปัญญาไทยอย่างหนึ่งสืบทอดกันมาช้านาน ซึ่งในอดีตการทอผ้ามีอยู่แทบทุกครัวเรือนในทุกภูมิภาคของประเทศไทย เพราะผ้าเป็นสิ่งที่จำเป็นในชีวิตประจำวันของทุกคน ผ้าของแต่ละท้องถิ่นจะมีศิลปะและความงดงามเป็นเอกลักษณ์แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ ความชำนาญ ค่านิยมและทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ ปัจจุบันวิถีชีวิตคนไทยเปลี่ยนจากการดำเนินชีวิตภาคเกษตรมาเป็นภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ สินค้าอุตสาหกรรมจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตภาคเกษตรมาเป็นภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ สินค้าอุตสาหกรรมจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนไทย การทอผ้าเพื่อใช้สอย เป็นการสร้างอาชีพและรายได้เริ่มเข้ามามีบทบาทแทนการทอผ้าเพื่อใช้สอย ซึ่งเป็นการสร้างอาชีพและรายได้ทั้งในลักษณะอาชีพหลักและอาชีพเสริม ยิ่งไปกว่านั้นยังมีผู้ที่พิจารณาเห็นว่าผ้าทอเป็นสินค้าซึ่งมีโอกาสขยายออกไปทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ

ดังนั้น ภาครัฐจึงมีบทบาทสำคัญเพราะถือได้ว่าเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนและดำเนินการ เพราะภาครัฐเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาครัฐต้องมีความจริงจังในการที่จะส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทในแต่ละชุมชน ซึ่งจะเป็นทางออกหนึ่งที่จะทำให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง โดยการส่งเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชน ด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิตบนพื้นฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชน เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียงภายในชุมชน สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ที่มีการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมแก่ชุมชน รวมทั้งการส่งเสริมบทบาทสตรีในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาความยากจนอีกด้วย

ชุมชนบ้านวังเจ้า ตำบลเทพนิมิต อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร คนในชุมชนส่วนใหญ่ได้โยกย้ายถิ่นฐานมาจากภาคอีสาน ซึ่งได้นำประเพณี วัฒนธรรมสิ่งของเครื่องใช้มาด้วยเช่นการทอผ้า ที่ทอขึ้นมาเองในชุมชนบ้านวังเจ้า จะมีเอกลักษณ์และรูปแบบของผ้าที่ทอ คือ ผ้าขาวม้าสองสี ผ้าทอผืน ผ้าทอพื้นลายดอกไม้ สตรีกลุ่มแม่บ้านวังเจ้ารวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มแม่บ้านวังเจ้าได้ประมาณ 10 ปี สามารถรวมกลุ่มและมีสมาชิกทั้งหมด 30 คน แต่ในปัจจุบันมีสมาชิกคงเหลือ 18 คน และสมาชิกที่คงอยู่ถาวร 6 คน ที่ผ่านมามีชาวบ้านในชุมชนวังเจ้าไม่ค่อยมีการรวมตัวกัน ต่างคนต่างทำงาน อาชีพของตนเองไม่เห็นประโยชน์ของการรวมกลุ่ม เนื่องจากรายได้ที่ได้จากการทอผ้า มีรายได้ค่อนข้างต่ำไม่มั่นคง และไม่มีสวัสดิการ จึงทำให้ชาวบ้านมีการรวมตัวที่น้อยลง และหันไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมในเมืองใหญ่ อันเป็นค่านิยมของคนในชนบทที่ต้องการทำงานหาเงินเลี้ยงชีพเพียงอย่างเดียว แต่กับละเลยความสำคัญวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ ซึ่งขณะนี้ภูมิปัญญาการทอผ้าของชุมชนวังเจ้า กำลังสูญหายไปพร้อมกับครุภูมิปัญญา เนื่องจากไม่มีระบบการจัดการรวบรวมองค์ความรู้ อีกทั้งเยาวชนคนรุ่นใหม่ไม่ให้ความสำคัญกับการทอผ้า

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยพบว่า การที่จะเสริมสร้างความมั่นคงนั้นจะต้องเริ่มจากประชาชนของชาติจะต้องมีความพร้อมในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานเสียก่อนโดยเริ่มจากตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติในที่สุด แต่อย่างไรก็ตามบทบาทของภาครัฐในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น เป็นการสร้างพื้นฐานของประชาชนในการสร้างความมั่นคงจะต้องเริ่มจากบทบาทภาครัฐที่จะเป็นผู้บริหารจัดการ สวมบทบาทชัดเจน เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ โดยเฉพาะด้านการทำงานและการมีรายได้ ด้านความมั่นคงทางสังคม ภาครัฐจำเป็นจะต้องมีบทบาทที่สำคัญและเห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง บทบาทของรัฐในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น : กรณีศึกษาการทอผ้าของชุมชนบ้านวังเจ้า อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร" เพื่อให้เป็นแนวทางในการพัฒนา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของภาครัฐในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านการทอผ้าชุมชนบ้านวังเจ้า อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยของบทบาทภาครัฐในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านการทอผ้า ชุมชนบ้านวังเจ้า อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการทอผ้าชุมชนบ้านวังเจ้า อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

สมมติฐานการวิจัย

ประชากรที่มี เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อยู่ในพื้นที่ สมาชิกภายในกลุ่มทอผ้า และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทอผ้า ที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อระดับบทบาทของภาครัฐในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้าของชุมชนบ้านวังเจ้า อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชรที่แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษามหาวิทยาลัยของภาครัฐในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น : กรณีศึกษาการทอผ้าชุมชนบ้านวังเจ้า อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ เป็นการศึกษาในเขตพื้นที่ อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

2. ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่ ประชากรทั้งชายและหญิงในเขตพื้นที่ อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 21,973 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการกำหนดขนาดด้วยตารางสำเร็จรูปของสูตรการคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) จำนวน 393 คน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 3.1 ด้านบทบาทของภาครัฐในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น 4 ด้าน ดังนี้

- 3.1.1 ด้านเงินทุน

- 3.1.2 ด้านการผลิต

- 3.1.3 ด้านการตลาด

- 3.1.4 ด้านการบริหารจัดการ

สำหรับขอบเขตด้านเนื้อหาบทบาทของภาครัฐทั้ง 4 ด้านนี้ จะเป็นแนวทางที่ทำให้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนา การอนุรักษ์ ส่งเสริม และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้าของชาวบ้านอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

4. ตัวแปรที่ศึกษา ผู้วิจัยได้แยกประเด็นคือ

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ สมาชิกกลุ่มแม่บ้าน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทอผ้า

ตัวแปรตาม ได้แก่ ด้านบทบาทภาครัฐ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเงินทุน 2) ด้านการผลิต 3) ด้านการตลาด 4) ด้านการบริหารจัดการ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพในด้านการทอผ้า ชุมชนบ้านวังเจ้า อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

นิยามศัพท์เฉพาะ

บทบาท หมายถึง การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพของตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งที่บุคคลได้รับ ต้องมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ตามบทบาทของตำแหน่งนั้น และคล้อยตามความมุ่งหวังของสังคม

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านในท้องถิ่นจากประสบการณ์และความเชื่อกลายเป็นความรู้ที่สั่งสมมาตั้งแต่บรรพบุรุษสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง โดยมีการปรับปรุงและประยุกต์เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเป็นความรู้ที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมชุมชน

การพัฒนา หมายถึง การส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรวัฒนธรรมท้องถิ่นตามรูปแบบอย่างถูกต้องตามศักยภาพของบุคคลในชุมชน เพื่อประโยชน์สูงสุดของท้องถิ่น

การพัฒนาแบบยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่ตรงกับความต้องการตามความจำเป็นในปัจจุบัน การรักษามรดกทางทรัพยากรที่จะตกกับชนรุ่นหลัง โดยสามารถ รองรับความต้องการและความจำเป็นที่จะเกิดแก่ชนรุ่นหลัง การพัฒนาที่กระจายประโยชน์ของความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจได้อย่างทั่วถึง ตลอดจนเป็นการพัฒนาที่ปกป้องสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับโลก

ทุนทางสังคม หมายถึง สิ่งดีงามต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมทั้งในส่วนที่ได้จากการสั่งสมและการต่อยอด รวมถึงการรวมตัวของคนที่มีความรู้ความสามารถเพื่อสร้างประโยชน์ต่อส่วนรวมบนพื้นฐานของความไว้วางใจ เชื่อใจ สายใยแห่งความผูกพัน และวัฒนธรรมที่ดีงาม ซึ่งหากนำมาพัฒนาและใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมแล้วจะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศและสังคมให้สมดุลยั่งยืน

หัตถกรรม หมายถึง สิ่งของเครื่องใช้ที่มนุษย์สร้างขึ้นมาโดยใช้ทักษะและความชำนาญโดยมุ่งเพียงเพื่อตอบสนองประโยชน์ใช้สอยในชีวิตประจำวัน

ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวพันและมีการติดต่อสื่อสารเกี่ยวข้งกันอย่างเป็นปกติต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการอยู่ในพื้นที่ร่วมกันหรือมีอาชีพร่วมกันหรือประกอบกิจกรรมซึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกันหรือการมีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือตามความสนใจร่วมกัน

ผ้าทอ หมายถึง ผ้าฝ้าย ผ้าไหม ที่ยังไม่ได้แปรรูป หรือแปรรูปแล้วในทุกรูปแบบทุกชนิดที่ผลิตในชุมชนทุกแห่งที่ทอด้วยเครื่องมือที่ใช้ทอผ้าให้เป็นผืน (กี่หรือหูก) กี่พื้นเมือง กี่กระตุก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับบทบาทของภาครัฐในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านการทอผ้า ชุมชนบ้านวังเจ้า อำเภอเมืองสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยของบทบาทภาครัฐในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านการทอผ้า ชุมชนบ้านวังเจ้า อำเภอเมืองสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร
3. ทำให้ทราบแนวทางการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการทอผ้าชุมชนบ้านวังเจ้า อำเภอเมืองสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร